

Vleet op de valreep

De afgelopen zomer werd het uit 1913 daterende Ierse hengselrecord voor de vleet vanuit het niets twee keer gebroken, met vissen van respectievelijk 220 lb zwaar uit Courtmacsherry en 249 lb uit Red Bay. Het betreft officiële recordverbeteringen, aangezien de vleet tegenwoordig wordt beschouwd als een 'beschermde vissoort' en derhalve niet meer als officieel record kan worden aangemeld. Op deze pagina's beschrijft Piet de Kramer hoe zijn groepje vismatten op de valreep van hun vistrip werd geconfronteerd met zo'n reusachtige staldeer uit de diepte.

ECHTE IERSE SERVICE

Mark is eigenaar van twee perfect uitgeruste visboten en vaart zelf als schipper op mv. Lady Louise. Zijn zoon Mark-John vaart op mv. Lady Patricia. Deze beide Aquastars van 12 meter zijn voorzien van 375 pk Caterpillar motoren. Onder de vlag van het Courtmacsherry Angling

Centre is er ook nog een kleine tackle shop aan de haven. Dat is superhandig, want daar kun je desgewenst alle benodigde spullen kopen, die je eventueel vergeten bent, niet wilde 'meeslepen' of hebt verspeeld tijdens een van de voorgaande visdagen. De juiste haken, pilkers, nylon enz. zijn er te koop, evenals lood. Ga je dus naar Courtmacsherry, dan is het niet nodig om zware stukken lood mee te nemen. Dat scheelt behoorlijk, want als je met het vliegtuig reist, zit je zo aan het maximaal toegestane gratis gewicht

Reeds vele jaren gaan we met ons vriendenclub naar het Groene Eiland voor ons weekje 'visvakantie'. We zijn in dit geval: Jaap Noordermeer, Peter van Marion, Theo Speet, Sander Plooster, Cees Snoey en Piet de Kramer. Gedurende al die jaren werden vele Ierse bestemmingen aangedaan, maar in de zomer van 2009 gingen we voor de tweede maal naar Courtmacsherry. Dit kleine, rustige vissersdorpje aan de Ierse zuidwestkust heeft een grote naam onder Nederlandse en Belgische zeevissers en daarin spelen Mark en Patricia Gannon een grote rol. Samen verzorgen zij het reilen en zeilen van het

Courtmacsherry Angling Centre, met als basis het boven op de berg (heuvel) gelegen Wood-Point House, het guesthouse dat wordt gerund door Patricia. Zij verzorgt het ontbijt en diner voor haar gasten, waarbij moet worden gezegd dat haar kookkunsten niet onder doen voor een echte chefkok. Zo hadden we op een dag weer behoorlijk wat lengen gevangen en besloten er nu eens enkele mee te nemen om te kunnen proeven hoe dit familielid van onze gul nu eigenlijk smaakt. We hebben er dus enkele gefileerd en meegebracht naar ons guesthouse en de andere dag stond deze leng voortreffelijk bereid op tafel. Conclusie: heerlijk!

mv. Lady Louise, een van de twee prima uitgeruste Aquastars van het Courtmacsherry Angling Centre.

van 20 kilo. En bijbetalen kost per kilo 12 euro. Ik heb 't zelf ondervonden... Wat je aan het einde van de week over hebt van het ter plekke aangeschafte lood, lever je gewoon weer in. Je betaalt je dus alleen wat je daadwerkelijk hebt verspeeld. Dat is de echte Ierse service! Wij hadden onze reis geboekt bij P&S Visreizen uit Haarlem en dit keer van woensdag 12 tot woensdag 19 augustus. Normaal vertrekken men voor zo'n visarrangement op vrijdag, maar omdat het die week springtij was, hadden wij er bewust voor gekozen een paar dagen later te vertrekken. Het doel was namelijk

Foto's: Cees Snoey

om de verre wrakken onveilig te gaan maken en aangezien er over die wrakken uitsluitend wordt gedrift-ankeren op zo'n 110 meter water is nu eenmaal wat 'tricky'!- kun je daar bij geen (te) harde stroming gebruiken. We legden dat probleem voor aan P&S en het bleek geen enkel probleem om de data van vertrek en terugkeer aan te passen aan onze wensen. Dat is één van de grote voordelen als je zo'n visreis boekt bij een gespecialiseerd reisbureau, bij mensen die zelf eerst en vooral ook sportvisser zijn!

Maar dan ben je vervolgens nog afhankelijk van een andere niet te onderschatten factor, namelijk het weer.

Men zegt wel: "Ierland kent vier jaargetijden op één dag!" en dat blijkt al te vaak te kloppen. Zo schijnt de zon en een half uurtje later sta je in je regenpak. Maar gelukkig gaat het dus ook andersom op en zijn van die grauwe dagen met de gehele dag door regen óók zeldzaam. Vroeg of later breekt altijd de lucht en is het weer heerlijk zomerweer.

Dat geldt echter niet voor de wind;

die speelt een grote rol als je gaat bootvissen en daarmee kun je domweg pech hebben. Zeker als er geen mogelijkheden zijn om met de boot ergens een oppertje te vinden, loop je dus altijd enig risico dat er een dag niet kan worden uitgevaren en soms zelfs meer dagen. Dus was het ook tijdens onze laatste vistrip iedere avond gespannen naar het weerbericht kijken, na het Nine o'clock news op RTE1...

VERMOEID, MAAR TEVREDEN

Het zat dit keer mee met het weer en donderdagmorgen werden na een heerlijk lers ontbijt alle visspullen in de auto van Patricia geladen. Onze gastvrouw bracht vervolgens al ons materiaal naar de haven en alles bleef de rest van de week aan boord van mv. Lady Patricia, de boot van Mark-John die onze schipper zou zijn. We voeren uit om in de monding van de baai snel wat makrelen te vangen, het dagelijks terugkerend ritueel. En nu maar hopen dat er voldoende makreel zou zitten, zodat we ons verse aas rap bij elkaar konden

Jaap met zijn eerste vleet van rond de 100 lb.

sprokkelen en zo snel mogelijk aan het 'echte vissen' konden beginnen. Met een zware pook, voorzien van dik nylon en zes haken met veren, makrelen pompen, zien wij nu eenmaal niet als attractieve manier van 'sport'vissen... Gelukkig bleek er in de baai ruim voldoende makreel aanwezig en na een half uurtje zwieren en zwaaien waren er voldoende aan boord.

Er stond een stevige zuidwester bries, kracht 4. Mark-John stelde voor om niet al te ver uit te varen, maar naar de 'skatespot' te gaan, op zo'n 5 mijl uit de kust. Daar werd op een diepte van 45 meter water geankerd en konden we onze onderlijnen laten zakken, gespannen wachtend op wat de oceaan ons dit maal te bieden zou hebben.

Om 17.15 uur vond Mark-John het genoeg en konden wij de balans opmaken. Niet gek voor de eerste

Diverse lengten tot een meterje lang!

'After Fishing' in Billy's Anchor Bar.

Sander met zijn 'halfje leng'.

visdag: met z'n zessen hadden we zeven lengen tot een metertje lang, 10 congers en 17 hondshaaitjes van de bodem geplukt. Maar het hoogtepunt van de dag was dat de 'skate-spot' zijn naam weer volop eer had aangedaan en dat Jaap een vleet van 100 lb aan boord had gekregen. Een werkelijk schitterende rog! Bovendien had Cees na een dril van een kwartier een zeker nog grotere vleet verspeeld. Maar vanzelfsprekend is een verspeelde vis is altijd groot, volgens ons welbekende Latijn! Na een paar pints bij Billy van de Anchor Bar tolden we vermoeid, maar tevreden in onze bedden. De kop was er af; wat zou de rest van de week nog brengen?

GROTE LENG, CONGER EN... HAAI!

De dag erop wakkerde de wind nog wat verder aan en dus kon er op vrijdag en zaterdag alleen nóg wat dicht onder de kust worden gevestigd. We waren al wat blij dat we konden vissen, maar de vangsten zijn zo vlak onder de kant toch aanmerkelijk minder dan ver weg op het diepere water van de Atlantische Oceaan en de vis is er bovendien kleiner van formaat.

Op zondag bleken de weergoden ons echter weer goed gezind en dus werd koers gezet naar het bekende

wrak van de 'Spectator', op zo'n 15 mijl uit de haven.

Mark-John koos ervoor om te ankeren, zodat we perfect op het wrak lagen.

Dat is trouwens een kunst apart, op zo'n 90 meter water, maar dat alles is deze schipper wel toevertrouwd! Ik koos ervoor te vissen met een oranje pilker van 300 gram en de dreg voorzien van een octopus. Meteen al bij de eerste keer zakken dacht ik in het wrak vast te zitten, maar met langzame, harde bonken begon m'n 'wrak' vervolgens te zwemmen. Na enkele minuten lag er een leng van zo'n 20 lb aan dek. Deze werd onthaakt en snel werd de pilker weer richting wrak gestuurd, waarna dit hele ritueel zich keer op keer herhaalde. Stiekem keek ik op m'n horloge; hoe ik dit heel de dag zou moeten volhouden?

M'n vismatten visten niet met een pilker, maar met een wapperlijn van ongeveer een meter met daaraan een 10/0 O'Shaughnessy haak, beaasd met makreelfilet. Ook dit natuurlijke aas leverde diverse dikke lengen op, alsmede de nodige congers tot wel 30 lb. Op een bepaald moment was Sander bezig een leng te drillen, tot hij een plotselinge toename van de weerstand voelde en daarna niets meer. Even later kwam een gehalveerde, bloedende leng boven water.

Hilariteit alom aan boord, behalve bij Mark-John. 'Blue shark!', schreeuwde hij vanuit zijn stuurhut.

Ik bedacht me geen moment en maakte snel m'n andere hengel klaar. Ik voorzag die van een stalen onderlijn van vier meter en aan de haak een makreelflapper - een hele makreel, die netjes is ontdaan van de ruggengraat. Hup, het hele zaakje over boord en direct nadat ik het ballonnetje op de gewenste afstand aan m'n hoofdlijn had geknoopt, begon mijn reel al te ratelen. Een haai had direct m'n aas gepakt. Probeer dan maar eens rustig te blijven en niet direct aan te slaan... Gelukkig won de ervaring het op tijd van de adrenaline! Ik had het me goed ingeprint van vorige gelegenheden: even wachten tot een tweede run en dan rustig strakdraaien en aanslaan. Na een dril van een kwartier, kwam er een mooie blauwe haai aan de oppervlakte. Deze werd voorzichtig aan boord gehesen en aan dek opgemeten en voorzien van een 'tag'. Dit is een geel merkteken dat is voorzien van een nummer. De gegevens van de vangst worden in combinatie met dat nummer gemeld bij de Central Fisheries Board in Dublin en als de vis vervolgens ooit wordt teruggevangen, kan men allerlei informatie verkrijgen over de groei van de betreffende haai, het trekgedrag etc.

De verdachte: blauwe haai van 224 cm lang en zo'n 90 pond zwaar.

Na het aanbrengen van het merkje, werd de blauwe haai snel weer teruggezet. De vis was 2,24 meter lang en de schipper schatte haar gewicht op zeker 90 lb. 's' Avonds hadden we weer veel te vertellen bij 'Billy's'...

UITSMIJTER VAN FORMAAT

De dag erop werd besloten om nu gericht een lange haaiendrift te maken. Eerst moesten er echter snel weer voldoende verse makrelen worden gevangen om als aas te dienen. Dat lukte weer wonderwel

Ons verblijf werd bijna twee uur verlengd...

en op weg naar de plek waar we de drift zouden beginnen, moest de rubby dubby worden klaar gemaakt. Altijd een lekker karweitje om die meurende makrelen van de dag voordien klein te snijden, te mengen met zemelen en visolie en vervolgens in een emmer tot moes te stampen. Je moet echt een zeebonk zijn met een stalen maag, als je met dit spulletje aan de gang gaat. Maar goed: de stinkende brei werd in een uinnet overboord gehangen om zo een geurspoor te trekken en dat alles bleek niet voor niets. Aan het eind van de dat dag had Theo er eentje weten te vangen van 1,86 meter en Peter een wat kleinere van 1,47 meter. En vanzelfsprekend gold ook voor dit haaienduo: Tag & Release!

Tja, en toen was de laatste visdag alweer aangebroken. Wat vliegt zo'n week! De berichten waren die dinsdagochtend niet al te best, met een zuider-tot zuidwesten wind kracht 6. Enkele vissers van een andere groep die met Mark op de Lady Louise voeren, besloten zelfs om thuis te blijven. Hetgeen achteraf niet verstandig bleek...! Eenmaal op zee bleek het knap hobbelig en Mark-John besloot om een schuilplekje dicht onder de rotsen op te zoeken. Hij had echter de weersvoorspellingen van Valentia Radio beluisterd en verzekerde ons dat de wind 's middags wat zou afnemen en dat we dan wellicht alsnog een goede stek zouden kunnen opzoeken. De stemming bleef met die positieve vooruitzichten opperbest en dan moet je op zo'n 'winddag' voortdurend extra alert blijven. Even naar de wc of weg bij je hengel en je staat even later allerlei spullen te drillen, zoals een koffiemok of het karkas van een makreel waarvan twee filets zijn afgesneden... Om 13.00 uur bleek de wind inderdaad af te nemen en werd er verkast naar de vleetstek. Meteen ook was het gedaan met de geintjes, want we hadden immers nog maar een paar

Steeds groter en imposanter werd de schim.

visuurtjes te gaan in ons zo geliefde Ierland. Helaas liep het op die toch prima stek ook niet erg hard en na wat kleine congers en lengetjes, was de dag op een haar na voorbij. Sander had voor de zoveelste keer vastgezet en besloot zelfs zijn spullen op te gaan bergen. Maar zoals de Engelsen zeggen: "It aint over till it's over! Werkelijk op de valreep kreeg Jaap een prachtige aanbeet aan zijn Shimano Speedmaster 30-50 lb en die leidde tot een aanmerkelijke verlenging van ons dagje op zee. Pas bijna twee uur later, doemde na een werkelijk immens spannende (en inspannende!) dril een enorme schim op naast de boot. Wat een monster! Zelfs de altijd rustige Mark-John werd enigszins bleek om de neus en verzekerde mij dat hij nog nooit een vleet van dat formaat had gezien! Dat alles vergde dus een aanpassing van de normale routine en snel werd een plan van aanpak gemaakt. De schipper kreeg dikke handschoenen aan en we maakten het dek zoveel mogelijk vrij van visspullen en andere 'troep'. Nadat de eerste gaf veilig in de reusachtige vleugel van de rog was geprikt en de vleet daarmee enigszins in bedwang kon worden gehouden, probeerde ik de staart te pakken om haar zo aan boord te tillen. "No way!", schreeuwde Mark-John en hij gaf mij de 'order' om die

ene gaf stevig vast te houden, zodat hij er een tweede bij kon halen uit het stuurhuis. Nadat ook die tweede gaf secuur in de vleugel was geprikt en Peter de neus van de rog met handschoenen stevig vast had, trokken we met z'n drieën uit alle macht, maar... ook met gebruik van een hoop F**k-woorden kregen wij deze reusachtige platvis niet over de reling getild. Uiteindelijk lukte het ons met vijf man om het gevaarte aan boord te krijgen. Snel maten we haar vitale maten op (de lengte van de snuit tot de staartpunt en de totale breedte over de beide vleugels), voorzagen haar van een merkje en tilden de staldeer met vereende krachten voorzichtig overboord. Even moest ze bijkomen, maar toen zeilde ze weg, de diepte in. Waarna wij met z'n allen minutenlang uitgeput voor ons uit staarden...

OFFICIEUS RECORD

De lengte van de vleet betrof 225 cm en haar spanwijdte 186 cm. Beide Gannons hebben op hun boot de lengte-gewicht tabel liggen, die op basis van vele veldmetingen aan (Schotse) vleten werd samengesteld door het Glasgow Kelvingrove Museum. Deze tabel werd in oktober 2002 ook in Zeehengelsport gepubliceerd, bij een artikel over de vleten van Oban, dat werd geschreven door de Nederlandse bondscoach voor de bootvisserij, Wil Franken. Die sinds 1974 verzamelde maten

in deze tabel bleken echter niet toereikend voor de enorme afmetingen van de vleet van Jaap; de tabel gaat tot maximaal 206 lb! Uiteindelijk schatte Mark-John haar op zo'n 220 lb. Daarmee is dit een van de grootste vleten die ooit in Ierland aan de hengel werd gevangen en op dat moment zelfs een officieus Iers record. We hebben het dan over officieus, omdat de vleet door de Irish Specimen Committee wordt beschouwd als een 'beschermde vissoort' en derhalve niet meer als officieel record kan worden aangemeld. Daarvoor zou de rog immers nauwkeurig moeten worden gewogen en dat betekent in de regel dat de vis zou moeten worden gedood. De Nederlandse Commissie Record Zeevissen hanteert dezelfde maatstaven en om die reden blijft het Nederlands NCRZ-record dus staan op de 85,5 kg die sinds 1969 op de recordlijsten voor Europa prijkt en het Ierse nationale record op de 221 lb die daar sinds 1913 (!) staat genoteerd. Wij hadden daar volledig vrede mee, want 'onze' vleet zwemt nu weer rus-

tig rond voor die zuidwestkust van Ierland. Alleen nu met een duidelijk herkenbaar rugnummer: no. 43255. Mocht u haar dus ooit tegenkomen, brengt u dan a.u.b. de groeten aan deze dame over van Jaap, Peter, Theo, Sander, Cees Snoey en Piet.

Met z'n allen rond de dikke dame van 186 cm breed, 225 cm lang en zo'n 220 lb zwaar.

Piet de Kramer

BOEKEN

Wij boekten onze groepsreis bewust bij een in visreizen gespecialiseerd touroperator, in ons geval P&S Visreizen uit Haarlem. Het zelf organiseren en boeken van de vlucht, de charterboot en de accommodatie is met de komst van het internet weliswaar steeds eenvoudiger geworden, maar wij moeten met z'n allen driftig sparen voor onze jaarlijkse trip en willen elk risico vermijden. Dankzij de service van het reisbureau hoeft je nooit bang te zijn voor overboekte vluchten, hotels waar men niets zegt te weten van je reservering en dergelijke ellende. Bovendien is in geval van overmacht annuleren een stuk eenvoudiger als het een pakketreis betreft. P&S is te vinden aan de Spaarnwouderstraat 134 in Haarlem, tel. (023) 5333768, website: www.psvisreizen.nl Ook het Courtmacsherry Angling Centre van Mark en Patricia Gannon beschikt over een fraaie website, waarop heel veel vangsten van Nederlandse en Vlaamse bezoekers te zien zijn: www.courtmacsherryangling.ie